

Vîdûnas

Avelê

Vieno veiksmo komaidê

Rûta

Tilzêje 1929-mts.

Pastaba.

Parašiau šį vaikalėlį 1929. Sausį, norėdamas apskritai vaizduoti dvąsine mūsų žmonių būkle Vokietiuose. Gėl jįems būs naudingas. — Norint jį vaidinti, reikia mano leidimā turėti. Mano būtis vertia dabar mane už mano veikalū stātīmā reikalauti ir honorārā. — Pirmā kartā veikalas vaidintas Tilžėje 1929-mt. Vasārio 10. d.

Tilžėje 1929- Balandio 22- d.

Vidūnas.

Dabartis, pavakarīs.

Trobelninko kiemas.

Asmenīs: **Murzas**, trobelninkas,

Murzienē, jū pati.

Mēta, jū dūkra,

Jaunienē, jū kaiminē,

Balnīs, keliauja po kaimus prekiū pardavinēti,

Pliušis, keliauja apgaudinēti,

Senutē, **Murzienēs** uošvienē.

1- Reginis

Balnīs ir Pliušis.

Balnīs, tvarkiai apsirengęs su prekių nešuliu, rimtas. **Pliušis** su nudėvėtais drabužiais, kalbus.

Balnīs, atėjęs sustoja, žvalgos: Pabandysiu! Gâl būt nors tše pasiseks!

Atsisėda ant suolo ir atveria nešulį.

Visoko dâr îra! – Rodos – galêtû – pasirinkti ....

Girdêt motrišką balsą troboje, dainuoja:

Slâp, Kinke, slâp!

Dei Fuoder is bît slâp!

Dei Muder is bît Bomike!

Nû as dũ gleik e Dromike!

Slâp, Kinke, slâp!¹

Pliušis, ateidamas:

Tai, kur su tavim susitinku!

Balnīs: Eik savo keliu!

Pliušis: Manai, tie tše pirsks iš tavęs?

Balnīs: Kodêl ,ne? Geras turiu prekes! O pigiai parduodu.

Pliušis: Bet ne tokiems žmonėms! Tie iš tavęs nepirsks.

Balnīs: O kodêl nepirktû?

Pliušis: Kad kvaili! Ar negirdėjai, kaip dainuoja?

Balnīs: Girdėjau. Bet kâ iš to sprest?

Pliušis: Kaip tik îrodo, kad menki – menki, visai menki žmonės. O su tais reikia visai kitaip apsieiti!

Balnīs: O kâ tu darîtai?

Pliušis: Kaip jiems pritinka! Pirma kalbėsiu su jais vokiškai. Ir jie mane laikîs didiu ponu. Toliau siûlîsiu jiems avelę, matîsi ir pirsks!

Balnīs: Siûlîsi? O kur pats gausi?

Pliušis: Kur aš gausiu? Juk jie turi âvî. Ira tše lauke pririšta!

Balnīs: Tai jû patiû âvî tu jiems nori parduoti?

Pliušis: Geriausias kelias pasipelnîti. Tâm jie kvaili gana. O mano dalîkas îra, juos gudrînti!

Balnīs: Pašêlis esi! Eik savo keliu! Nesikabîinki î mane!

---

¹ Migk, vaikel, migk!

Tavo tēvas prie avelės.

Tavo motina prie medelio.

Tai tu turi tuojau sapneli!

Migk, vaikel, migk!

Gaida Liet. Varp. Nr. 15.

Pliušis: Na! Na! Tik nesididiuoki! Tuos žmones apgaudamas, aš naudingiausią daiką atlieku. Jiems teikiu didiausią naudą!

Balnīs: Velnio dārbas! Duok m̄n ramībēs!

Pliušis: Tik nešisirdīki! Pamatīsi, kaip toli savo keliu nueisi!

Balnīs: Aš juos persergēsiu! Ir jie saugosis!

Pliušis: Tu jiems mane ūduosi? Tai ir tu kvailīs? Kad aš juokuoju – tu jau kaži-kā manai!

Balnīs: Pažistu tave labai gerai!

Pliušis: Niekšas esi!

Eina šalin.

2- Reginīs,

Angoje dvi motriški, **Balnīs**.

Balnīs, sau vienas: Ir tokiū žmoniū turējo atsirasti mūsū krašte! Gāl būt todėl,
kad rašīta: Kur maita, tše randasi ir areliū!

Murzienē, jauna motera su lēle glēbīj, dainuoja.

Slāp, Kinke, slāp!

Dei Fuoder is bīt šāp!

Dei Muder is bīt Bomike!

Nū ast dū gleik e Dromike!

Slāp, Kinke, slāp!

Senutē: troboje mātoma už jaunosios:

Nors valandele išeiki ū orā! Tas amžinasis: slāp-slāp jau ir ūkūrējo. Kur tše slāpia?

Murzienē: Kad nesupranti! Graži Vokietiū dainelē – vaikāms migdinti! Ji mūsū laikui kaip tik reikalinga.

Senutē: Kas! Ta daina – reikalinga? Oi tu! Vien tik protas! Aiškūs protas! Tai kas jām reikalinga.

O tu, rodos, nori ir t̄ savo

vaikā užauginti, kaip mergelē auginai.

Murzienē: O kas tau kenks? Su tavim vis dėlto nebedraugaus!

Senutē: Ir nenorētiau! Užtenka m̄n matīt, kaip jums kaži-kas apsuko gālvas!

Murzienē: Manai, aš – kvailēju?

Senutē: Neduok Dieve! Bet kartais . . .

Murzienē: Tai kad seniejie nesupranta naujū laikū! Taip jau vis buvo ir būs! Na, eisiu! Eisiu!

Išeina iš angos su lēle.

Senutē, angoje: Kad nors-kas pamokītū

3- Reginīs.

Balnīs, Murzienē.

Balnīs: Lābā vākarā! Visokiū daigteliū moteroms! Prašau, šeimininke! Vilmū, siūlū...

Murzienė! Iš tokių žmonių neperku! Mieste viskas pigiau ir geriau! Neškitės!
Balnīs: Bet, žmonele, tikrai aš pigiau parduodu. Nors mąža-kā pažiūrėkit! Netekau savo turto! O kare palikau savo sveikatą . . .!
Murzienė: Vis-tiek! Mes ne kvaili! Jūs Lietuvis! O visi Lietuviai netikėliai! Visi prigavikai!
Balnīs: Atsiprašau! Atsiprašau! –
Murzienė: Sakau! Neškitės!
Balnīs: Kad ben suprastūte, kas jūsū nauda! Ir kartais neapsigaudītūte!
Eina.

4- Reginīs.

Murzienė, Jaunienė.

Murzienė: Tokie niekšai! Pradės ir jie jau kaip židai ir Vokietiai pabutiais slāmdīties su savo kromu! Ne tām Lietuviai tike! Pamokīsiu!
Supa vėl savo lēle atsisēsdama ant suolo ir dainuoja:

Slāp, Kinke, slāp!
Dei Fuoder is bīt šāp!
Dei Muder is bīt Bomikc!
Nū ast dū gleik e Dromike!
Slāp, Kinke, slāp!
Ateina kaiminē **Jaunienė** su savo lēle.

Jaunienė: Manīk, Murzien! Nusipirkau šiandien vilnū pirštīnēms! Tokios grāzios, minkštos, O tokios pigios! Atnešē žmogus į namus! Ir tau patartiau pirkti!

Murzienė: To mân ir bereikia! Žinai, kad ir aš kiek suprantu. Ir mân siūlē kažkoks prigavikas. Bet aš jį pavariau! Manes niekas neapmonīs!

Jaunienė: Kad ir niekumet to nebūtū! Bet mano berniukas nubudo! Reiks migdinti! Padainuosiu!
Dainuoja:

Miegok saldiai! Naktis užein tīliai!
Tai mėnuo viens šīpsodamas,
Ar miegt visi, žiūrēdamas .....
Miegok saldiai!

Murzienė, labai nekantri: Kas tau dabar? Tu su savo vaikais lietuviškai šneki ir jiems dainuoji – lietuviškā – dainā? Ar jau visai? Ir nebijai grieko ir gēdos! –

Jaunienė: Kurio grieko ir kurios gēdos? Aš noriu jū garbēs!

Murzienė: Bet nebūs jos. Su lietuviškumu jos nėra. Tikrai nėra! Kaip toli ir nueisi su Lietuviū kalba?

Jaunienė: Visumet taip toli, kiek proto būs!

Murzienė: Proto turi tiktai Vokietiai. Jau ir jū kalba protingesnē.

Jaunienė: Kad savos nemoki, tai taip kartais rodos. Bet nemokēdama Vokietiu kalbos o ja kalbēdama, vis būsi paikesnē. Vaikus reikia pirma prigimtos kalbos mokīti. Tada ir Vokietiu išmoks kalbos.

Murzienė: Vis dėlto Vokietis žinomas visame pasaulīje– ir ūra garsus.

Jaunienė: Neginšju! Bet mano vaikai ūra Lietuvukai ir tokiais augīnsiu. O dabar veikiau pažiūrēki mano vilnas!

Murzienė: Nereikia jū mân! Juk turime pātīs avele, kaip žinai. O pirsime dār antrā. Tai pati kirpsiu ir susiverpsiu! Ir pinigai pasiliks kišenīje! Ar dabar aišku, kuri gudresnē?

Jaunienė: Kad tiek pinigū ūra?

Murzienê: Taupîti reikia! Jau pasidėjusi laikau 20 M. (40 Litû.) Mat!
Rodo pinigine.

Jaunienê: Ir taip vis nešioji? Gali greit pamesti!

Murzienê: Aš tik nekvaila! Rodos dabar ir tu būsi suprātusi!

Jaunienê: Rodos! Rodos! Ir žinoma, kad tau nieko patart negalėsiu. Tai ir eisiu!

Eina.

Murzienê: Bet aš nieko pikto ....

5- Reginis.

Murzienê, Pliusis.

Murzienê: Nori pamokinti! O aš visa daug geriau suprantu. Na, tegul!

Palûkėjusi, supa kûdikî ir dainuoja:

Slâp, Kinke, slâp! —

Dei Fuoder is bît slâp!

A-la-la-la, a -la-la-la!

Ir tt.

Slâp, Kinke, slâp!

Pliusis, atsivesdamas âvî, bet matîti tik virvê:

Guten Tag, Madamke! Ik sah, Sie âben auk so ein Schap wie ik. Und ik muB verkaufen. Ik muß, sage ich. Brauk Geld! In Not! Darum verkauf sehr billig. Verkaufe für 20 M. (40 Lit). Sehr billig! Nicht?¹

Murzienê, mâstîdama:

Pâfit mik sehr gut. Wollten kaupen zweiter Schâp! Aber du wollen zu viel! Kennen ik geben 10 M. (20 Lit).²

Pastaba: Vokiškoji kalba labai netaisiklinga

Pliusis: Aber nein! Menschen werden geben mehr.³

Murzienê: Dân ik geben 12 M. (25 Lit).⁴

Pliusis: 12 M. (25 Lit)? Nein! Auch dâs zu wenig! Mufi âben 20 M. (40 Lit).⁵

Murzienê: Dân ik geben 15 M. (30 Lit).⁶

Pliusis: 15 M. (30 Lit)? Na, Sie sind arm! Dâs wei3 ik. Un ik auk bin arm! Da verstehe ik! Darum Sie sollen âben dâs Schap. Gut! Also 15 M. (30 Lit).¹

¹ Labâ dienâ, ponია! Matiau, jûs turite tokiâ-jau âvî kaip aš. O aš turiu perduoti! Turiu, sakau. Reikia pinigû! Esu bêdoje! Todêl perduodu labai pigiai. Parduodu u3 20 M. (40 Litû). Labai pigiai Ar ne?

² Mân labai tinka. Norêjau pirkti antrâ âvî! Bet tu nori perdaug. Galiu duoti 10 M. (20 Litû).

³ Bet ne! 3monês duos daugiau.

⁴ Tai duosiu 12 M. (25 Litus).

⁵ 12 M. (25 Litai)? Ne! Ir tai permâža.

⁶ Tai duosiu 15 M- (30 Litû.)

Murzienê: Iir âben Geld.

Duoda pinigis!

Aber mußst führen in die Stâl und angebindet geben der Futter bisken. Ik muß âlten Kinken!²

Pliuſis: Gern! Sehr gern! Werde besorgen alles.³

Nueina.

6- Reginis.

Murzienê, Mêta.

Murzienê, žiūrêjusi, kur jis nueina:

Ir klojasi gerai, kad nepasakîsi! Na, ateis mân Jaunienê! – Stebêsis! Kur proto, tše ir sekasi! Todêl mane ir giria visi

Vokietiai!

Supa kûdikî, dainuoja:

Slâp, Kinke, Ŗlâp!

Dei Fuoder is bît Ŗlâp!

A-Ia-la-la! A-la-la-la!

Ir tt.

Slâp, Kinke, Ŗlâp!

Pamâtiusi pareiantiâ savo dûkrâ:

Na, Mêta! Wieder naksitzt? Dummer Margel!⁴

Mêta, atêjusi, stovi, Ŗluosto âšaras.

Murzienê: Na! Sâk! Wâs wâr?⁵

Mêta: Ja! Ja!⁶

Murzienê: Immer kânst nikts! Immer nâksitzt! Lernen mußst!⁷

Mêta: Lâß gehen zu Jaunis Marike! Wird zeigen. Ist erste in Schule.⁸

Murzienê: Was nikt kontest heit?⁹

Mêta: Aufsatz! – Sagte Err Lehrer: Wie du sprichst, so du schreibst.¹

---

¹ 15 M. (30 Litû)? Na, jûs varginga! Žinau! Ir aš esu vargingas. Tai suprantu. Todêl gausit âvî! Gerai! Tai 15 M. (30 Litai).

² Stai pinigai! Bet turi vesti î staldâ ir pririšes duoti pâšaro. Turiu laikîti savo vaikâ!

³ Mielai! Labai mielai! Visa padarîsiu!

⁴ Na, Mêta! Vêl sêdêjai ? Kvaila mergelê!

⁵ Na, sakîki! Kas buvo?

⁶ Taip! Taip!

⁷ Vis nieko nemoki! Vis turi sêdêti! Mokîties reikia.

⁸ Leisk eiti pas Jauniû Marike. Ji parodîs! Ira pirmoji mokîkloje.

⁹ Kâ nemokêjai Ŗiandien?

Murzienê: Bist ein dummer Margel! Von wem auk das ist? Nikt von mik! Ik bin nikt dumm! Und du kânst nikts! Wâs kânst?²

Mêta: Marike sâgt, daß ich nicht kân deitsch, nicht kân litauisch.³

Murzienê: Un si kân?⁴

Mêta: Kân litauisch un kân deitsch.⁵

Murzienê: Ja, ja, wern Gottgeben! Ja! Ja! Tu wirst sein kluger!⁶

7- Reginîs.

Pliuŝis, Murzienê, Mêta.

Pliuŝis, iŝeidamas:

Alles in Hordnung! Die Tîr auf andere Seite hab auk zugemakt. Guten Habend !⁷

Murzienê: Gut Abend! Ein gutes Mensch! Un Reckt tut! Mâkt offen Tîr zu! Gutes Mensch! Un du? Dummer Margel! Die Deitsche gut! Lernen muß! Deitsche sein muß!⁸

Mêta: Dân laß gehen zu Marike! Sie wird efen. Sie ist gut!⁹

Murzienê: Wir gestraft von der liebe Gott mit dummer Kinder!¹⁰

Dainuoja suerzinta:

Slâp, Kinke, slâp!

Sâko:

Na.gêen! Un lernen gut! Deitsch lernen!¹¹

Mêta: Wenn Marike wird helfen, werde kennen.¹²

Nueina.

---

¹ Râŝinio! Sâkê ponas mokîtojas: Kaip tu kalbi, taip tu raŝai.

² Esi kvaila mergelê! Iŝ ko tai ir îra? Ne iŝ manes. Neesu kvaila! O tu nieko nemoki. Kâ moki?

³ Marikê sâko, kad nemoku nei vokiŝkai, nei lietuviŝkai.

⁴ O ji moka?

⁵ Moka lietuviŝkai ir moka vokiŝkai.

⁶ Taip! taip! Kuriâm Dievas duoda! Taip! taip! Tu bûsi gudresnis.

⁷ Viskas tvarkoje! Duris uŝpakalŝje ir-gi uŝdariau. Lâbâ vâkarâ!

⁸ Lâbâ vâkarâ! Geras ŝmogus! Ir teisus! Uŝdaro âtviras duris! Geras ŝmogus! O tu ? Kvaila mergele! Vokietiai geri! Mokîties reikia! Vokiŝka turi bûti.

⁹ Tada leisk eiti pas Marike! Ji gelbês! Ji gera!

¹⁰ Oi kaip Dievas baudia kvailais vaikais!

¹¹ Na, eiki eiki! O gerai mokîkis! Vokiŝkai mokîkis!

¹² Kad Marikê gelbês, mokêsiu.

8- Reginis.

Senutė, Murzienė.

Senutė, angoje:

Kâ tas svetimas žmogus tše su tavo avimi? Kur veda?

Murzienė, aštriai:

Kas tau rūpi! Dâr aš žinau, kâ darau ir kas mums naudinga!

Senutė, galvâ kinknodama, lêtai:

Tu ištikrûjû žinai! Ir mano vaikâ ir visus namus valdai savo protu!

Murzienė: Dâr vakarienė prisvils! Tik eik žiūrêt!

Senutė: Žinoma, eisiu!

Traukiasi î trobâ.

9- Reginis.

Murzas, Murzienė.

Murzienė: Ir toji – neduoda ramîbės! O tie vaikai! Tikra Dievo bausmė! Išmintingiau niekas auklėti negalėtų! Tikrai ne!

Dainuoja pikta:

Slâp, Kinke, slâp!

Dei Fuoder is bît slâp!

A-Ia-la-la!

A-la-la-la! ir tt.

Slâp, Kinke, slâp!

Murzas, ateidamas:

Tai tu tše besėdi! Ir nežiûri avies? Ar rasi jau îvedei î staldâ?

Murzienė, nusigandusi:

Ale ne! Ar nêra lauke!

Murzas: Tai-gi, kad nêra!

Murzienė, pakilusi:

Ir visai gana! Džiaugiaus nusipirkusi antrâjâ!

Murzas, nusigandes: Antrâjâ?

Murzienė: Taip! Antrâjâ! Kuo stebies? Juk vis apie tai kalbêjova! O pigiai, labai pigiai! Ir visai tokiâ-jau kaip savâjâ!

Murzas: Visai tokiâ? Bet anos nêra!

Murzienė: Tai ko bestovi? Eik žiūrêt! Vos nusipirkau antrâjâ, – jau ši – ir dingusi! Nieju! Nieju!

Mums niekaip ir nesiseka!

Murzas: Bet ar tše tik ne koks niekšas bûs kišes savo pirštus? Tu su savo gudrumu ...

Murzienė, supikusi:

Kâ tu tše – plepėsi! Eik žiūrėk, kur nubėgusi bûs – avis – pabūgusi! Aš atvesiu savâjâ!

Murzas: Jau tik mân labai dîvinai rodosi! Ar tik nebûsi iš vagies pirkusi savo âvî?

Murzienė: Kad tu suruktai! Eik mân iš akiû ir atvesk! – O mat, žmogus! Ir jau ateina su ja!

Murzas: Teisîbė! Atveda mûsû avele!

Murzienė: Na, kâ sakiau! O aš atvesiu savâjâ!

Nueina.

10- Reginis.

Pliušis, Murzas.

Pliušis, ateidamas iš tolo:

Err Murzas! Guten Abend, H-err Murzas! Hâb gefângen dies Schap, Err Murzas! Ich glaube wird sein eier! Strick zerrissen, gelaupen! Dort, weit, weit!¹

Murzas: Was fûr ehrlike Mensch! Ik freit sik sehr! Ik dânen sehr! Was konnt ik geben fir Ihnen?²

Pliuſis: O niks! Elſie gern, wenn kânn!³

Murzas: Aber nikt dok! **Murzas** danken will! **Murzas** geben gern 1 M. (2 Lit) – Ieſko pinigus.

Îr!⁴

Pliuſis: Nikt nêtig, Err Murzas! Wirklik nikt! Und nok so viel!⁵

Murzas: Ik geben gern noch mehr! Geben

2 M. (4 Lit)! Menschen soll sagen von

Murzas, geben viel, kennen geben!⁶

Pliuſis: Aber Err Murzas! Err Murzas!⁷

Murzas: Err **Murzas** geben 3 M. (6 Lit) – Îr! Nehmen! Îr!⁸

Pliuſis: Viel zu viel! Aber ik arm bin! Darum ik nehme! Un danke sehr!⁹

Murzas: Auk ik bin arm! Aber ein Schap...¹⁰

Pliuſis: Err **Murzas** nikt arm! Err **Murzas** kein Schap ...¹¹

Murzas: Warten, ik gebe nok! – Gebe – gebe – dok – ik – finde niks – finde niks ...¹²

Pliuſis, iſgirdes ateinant Murziene:

Genuk! Genuk! Kommt Frau Murzas! Dann genuk! – Guten Habend!¹³

Murzas: Guten Abend! – So guter Mensch, guter Mensch!¹⁴ – O dabar turim savo avel! Savo! – Dabar turiu – turiu.

11- Reginis.

Murzienê, Murzas.

Murzienê, ateidama:

¹ Pon Murzas! Lâbâ vâkarâ, pon Murzas! Esu sugâves ſitâ âvî, pon Murzas! Tikiu bûs jûsû! Virve nutraukusi, bêgusi! Ten, toli, toli!

² Koks teisus ſmogus! Labai dſiaugiuos! Dêkoju labai! Kâ galêtiau jums duoti ?

³ Nieko! Mielai gelbu, kad galiu!

⁴ Bet ne taip! Murzas nori dêkoti. Murzas mielai duos 1 M. (2 Litu). Stai!

⁵ Nereikalinga, pon Murzas! Tikrai ne! O dâr tiek daug!

⁶ Duotiau mielai dâr daugiau! Duosiu 2 M (4 Litus). ſmonês turi sakîti apie Murzâ, kad duoda daug, kad gâli duoti.

⁷ Bet pon Murzas! Pon Murzas!

⁸ Ponas Murzas duoda 3 M. (6 Litus). Stai! Imkit! Stai!

⁹ Perdaug! Bet aſ vargingas! Todêl imu! Ir labai dêkoju.

¹⁰ Ir aſ esu vargingus! Bet avis...

¹¹ Ponas Murzas nêra vargingas! Ponas Murzas nêra avis...

¹² Palaukite, dâr duosiu! Duosiu – duosiu – bet – neberandu ... nieko – neberandu.

¹³ Uſteks! Uſteks! Ateina Murzienê! Tai uſteks! Lâbâ vâkarâ!

¹⁴ Lâbâ vâkarâ! Toks geras ſmogus, geras ſmogus!

Tai jau kažis, kas tše! Duris anapus atviros! O avies ir nebēra. Tur-būt izbēgusi! Tuoj susirasīu!

Murzas: O aš savo, mat, jau turiu.

Murzienē: Savo? Visiškai kaip mano, kurią pirkau! Ir virvė ta pati. Ir vilnos ilgesnės – kaip anos!

Murzas: Kā ir suplepi! Tai mūsū patiū! Tu, kvailē, ištikrūjū pirkai savo avī nuo prigaviko!

Murzienē: Kaip? Aš kvailē! Aš? Visi Vokietiai vadina išmintinga. Ir kalbu su vaikais vokiškai! Sākē ir kunigas ir ūlmistras! O tu, niekšas, bandīsi . . .

Murzas: Nēra, ko bandīti! Ar jau visiškai netekai proto? Nematai, kad ta virvė senoji mūsū ....

Murzienē: Visos virvės līgios! O jeigu ta virvė jau mūsu, tai todēl, kad tas žmogus avī stalde pririšo! Duok ūen!

Mano! Ir gana!

Murzas: Pakvaišusi visiškai! Mano ta avis! Žmogui už sulaikimą net – Markī . . . (2 Litu)

Murzienē: Markī? (Du Litu?) Už nieką?

Tu žiopli! Tiek pinigū! Ar nesakiau, iš ko vaikai tokie kvaili!

Murzas: O ī kā pānašūs? Kas juos augina? Protingai elgiaus – tām Vokietiai duodamas – už trūsā ....

Murzienē: O kad ir Vokietis! Vis dėlto tu kvailis! Ir avis – mano pirkoji! Duok ūen! Ir iškokis savajā!

12- Reginis.

Balnīs, Murzas, Murzienē.

Balnīs, ateidamas: Ko tše taip vaidijatės? Juk gēda Lietuviams!

Murzienē: Ir nenorim būt Lietuviais! Užtenka, kad vīras toks kvailas!

Murzas: Pagaliau būt laikas tuo liauties! Net kitiems girdint, ji išdanko . . .

Balnīs: Kad ir nesušnekėsime! Kur tše kvailumas?

Murzienē: Na, ar ne kvailumas duoti Markī (du Litu) už tai, kad sulaikė bėgantią avī! Tik manikite! Visā Markī! (Du Litu!)

Murzas: Visai nedaug! Doras žmogus negal duoti mažiau! Pirkdamas užmokėjau 30 M (60 Litu.)

Murzienē: Na ar nesakau, kad kvailas? Sakikit! Aš pirkau tokia-jau už 15 Markiū (15 Litū.) O bene būs ši ir manoji.

Balnīs: Pirkote? Siandien?

Murzienē: Taip! Ši vakarā!

Murzas: O iš to ir ginšas! Pirko beabejo iš vagies!

Balnīs: Iš žmogaus su šiaudine skribėle ir pilku . . . ?

Murzienē: Su šiaudine . . . ?

Balnīs: Taip! Taip! O-ten – rodos – skubinasi! Teisībė! Tai jisai!

Murzienē: O jis prigavikas? Bet dėjos Vokietis ....

Balnīs: Prigavikas tikriausias! Jau net sėdėjo kalėjime!

Murzas: O kaip tik tas māt atvedė tą avī! –

Balnīs: Tur-būt abu prigavo –

Murzienē: O mano vīras jām davė net Markī (du Litu)! Manikit Markī (du Litu)! Lietuviai jau ir visi kvaili!

Murzas: Tikriausi teisībė! Tu jū vīriausioji! Kiek tu jām davei?

Murzienē: Kas tau rūpi! Pati susitaupiau!

Murzas: Iš vagies perka! Niejau!

Murzienē: Pirkau iš Vokietio! O Vokietiai nėra vāgīs!

Murzas: ī Balnī: Ar ištikrūjū tai Vokietis?

Balnīs: Nei jis Vokietis, nei Lietuvos! Todēl ir prigavikas ir vagis.

Murzienė: O ko tai dār žiopsote! Vikiite! Sugaukīt! Išlupkit jām mano 15 M (30 Litū)! Jeigu judu vīrai o ne kvailiai!

Murzas: Tai greit! greit!

Balnīs: Neišbėgs mums! Pažīstu jī! Teismas turi ilgas rankas! Matīsīte!

Murzienė: Būsi liudininkas?

Balnīs: Sakīsīu, kã žinau!

Murzienė: Kas Lietuvis, tai už Lietuvī. – Ar ne?

Balnīs: Tik jūs nenorite būt Lietuviais!

Murzas: Dabar tik, eikš! eikš! –

Balnīs: Einu! Einu!

Eina.

13- Reginīs.

Murzienė, Jaunienė.

Murzienė: dār viena, beveik verkdamã:

Tik negãli būt! Aš tik ne akla! Aš tik dār turiu proto! Ne, ne! Turiu dār! Ar pagaliau jo tik dār neteksiu! Žmonėš! Ar netekau proto?

I lėle nusilenkusi, pro verksmã:

Slãp, Kinke, slãp! Dei Fuoder is bīt šãp!

Dei Muder is bīt Bomike,

Nū as dū gleik e Dromike!

Siãp, Kinke, slãp!

Jaunienė, atbėgdama: Kas tše dãrosi? Ko tše rėki?

Murzienė, pro verksmã: Nelaimė! Baisi nelaimė! Iš vagies pirkau! – Pirkau iš vagies!

Jaunienė: Tai atiduok vīriausībei, kã pirkai! Pasakīk! Ir nebūs bausmės!

Murzienė: Bet pirkau – savajã – savo ãvī! – Jau visai apãkusi! Visai – netekusi proto! Kas tše išeis! Kaip dabar tik atsigausiu? Ir pinigūs praradau, ir proto neteksiu!

Jaunienė: Tik nurimki! Gãl visa atgausi! Ar vīrai nebėgo vīties vagies?

Murzienė: Bėgo! Bėgo! Bet aš – su ta avelė! – Aš apsigavau! Aš apsigavau!

Dejuoja:

Aš pakvaišau!

Jaunienė: Nors atsisėsk! Mudviejū vaiku-du visai nusigandusiu. Migdīsiva! Dainuokiva abi:

Miegok saldiai!

Naktis užėin tīliai!

Tai mēnuo viens šīpsodamas,

ar miegt visi žiūrėdamas . . .

Miegok saldiai!

Na dār kart! O dainuokiva abi kartu!

Murzienė: Dainuosiu! Dainuosiu!

Ir Jaunienei dainuojant lietuviškai, ji dainuoja:

Slãp, Kinke, slãp!

Dei Fuoder is bīt šãp!

Jaunienė: Tai, mat, kã tu darai! Tše reikia pasitaisīt! Su vaikais kalbėt savo kalba. Ir sava kalba jiems dainuoti! Tai ir būs visumet proto o nesielgsi kvailai. Kurs vienã dafikã kvilai padãro, iš lengvo vis daugiau apkvailsta!

Murzienė, pašokdama: Jau matau! matau! Bet kã padarīsīu?

Jaunienė: Eikiva žiūrėt, kaip mano Marikė moko tavo Mėtã. Matīsī, kaip Mėtã ãgija proto! Ir tau paaiškės!

Murzienê, vis pro verksmâ: Eikiva! Eikiva! Kad nors šis vaikelis...
Slâp, Kinke, šlâp!
Dei Fuoder — Fuoder — šlâp!
Dei Muder . . .
Nueina.

14- Reginis.

Senutê.

Senutê tuo târpu atêjusi, angoje stovêjusi, žiûri
î nueinantias: Brângiai apsiêjo! — Bet eiki tuo keliu! Ir teks tau dâr proto!
Sudêjusi rankas kinknodama gâlva:
Avelê! Vargšê avelê! O daug tokiû! Oi, daug! daug!

Uzdanga.